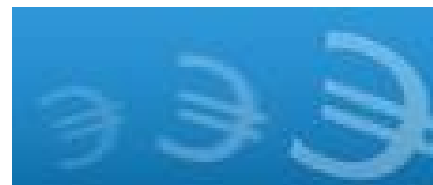


# RAČUNOVODSTVO

3.letnik – ekonomski tehnik



# DENARNO POSLOVANJE

1. Opredelitev
2. Plačilni promet
3. Razvid denarnega poslovanja
4. Transakcijski račun (TRR)
5. Razvidi drugih instrumentov plačilnega prometa

# 1. Opredelitev



Denar je zakonsko plačilno sredstvo. Je posrednik pri menjavi poslovnih učinkov v razmerah blagovnega gospodarstva, trga in delitve dela.

Denar so po računovodskem razumevanju:

- GOTOVINA V BLAGAJNI
- KNJIŽNI DENAR
- DENAR NA POTI



Pri denarnem poslovanju gre za plačilni promet oz. za kroženje denarja in njegovih nadomestkov. Gre za vplačila in izplačila.

Denarna sredstva pa lahko opredelimo še glede na razumevanje iz poslovnih financ. To je širše od računovodskega razumevanja in ne zajema samo gotovine, knjižnega denarja in denarja na poti, ampak še razne ustreznike gotovine in druga finančna sredstva.

# ❖ Gotovina v blagajni



- Gotovina v blagajni je denar v obliki:
  - bankovcev oz. papirnatega denarja
  - novcev ali kovancev
  - prejetih čekov oz. takoj udenarljivih vrednostnih papirjev. Tu lahko izkažemo tudi takojšnja plačila s plačilnimi (bančnimi) karticami.



# ❖ Knjižni denar

Knjižni denar je dobroimetje na računih v bankah in drugih finančnih inštitucijah. Razčlenjuje se na:

- Takoj razpoložljiva sredstva
- Denarna sredstva, vezana na odpoklic

Posebej se izkazujejo dobroimetja v domači in tuji valuti.

Lahko se razčlenjuje še na sredstva:

- Za splošne namene
- Za naložbe v stalna sredstva
- Za poplačila dolgoročnih dolgov
- Za druge namene

# ❖ Denar na poti

Denar na poti je **denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezni račun** pri banki ali drugi finančni instituciji in **se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje** pri njej. Je **prehodni konto**, saj prikazuje denar, ki v danem trenutku ni več v blagajni (niti v obliki gotovine niti v obliki prejetih plačilnih nalogov oz. prejetih čekov), dokazila (izpiska) o pologu na račun pa organizacija še nima.

Namesto konta denar na poti, **nekatero organizacije** uporabljajo razčlenjevani konto transakcijskega računa, in sicer **transakcijski račun – prehodni konto**. Vsebina prehodnega konta transakcijskega računa je ista kot vsebina denar na poti.

## 2. Plačilni promet

- Plačilni promet pri blagajni (gotovinski plačilni promet)
- Plačilni promet s transakcijskim računom (gotovinski ali negotovinski plačilni promet)
- Internetni
- medbančni

# Instrumenti plačilnega prometa:

- Plačilni nalog
- Paket plačilnih nalogov
- Nalog za prenos
- Posebna položnica
- Posebna nakaznica
- Poslovni ček (gotovinski ali certificirani)
- Trajni nalog
- Nalog za dvig gotovine
- Nalog za polog gotovine



## ❖ Plačilni nalog

Temeljni instrument v plačilnem prometu (tako gotovinskem kot negotovinskem) je plačilni nalog, s katerim imetnik TRR naloži banki prenos njegovih sredstev na drugi račun oz. vplačilo ali izplačilo z njegovega računa

## ❖ Posebna položnica

Je plačilni instrument, ki ga izdajatelj izda plačniku, da ta v gotovini pri bančnem okencu ali s prenosom s svojega računa poravna svojo obveznost.

## ❖ Ček

Je vrednostni papir, s katerim dajemo nalog banki, da izplača imetniku čeka, na čeku označenemu uporabniku, ali pa osebi, ki jo ta določi, določen znesek denarja.

## ❖ Menica

Je pisna izjava v predpisani (zakoniti) obliki, s katero se izdajatelj (trasant) zaveže, da bo plačal sam ali od njega pozvana oseba (trasat) meničnemu upravičencu (na menici označeni osebi – remitentu) ob določenem času in na določenem kraju na menici označeni znesek.

# Vrste menica

- Lastna menica
- Tuja menica
- Bianco menica